

gTil: Utdanningsdirektoratet

Dato: 29. september 2021

Fra: Kunnskapsdepartementet

Inngår utgifter fra barnehagedrift som kommunen har satt ut til private aktører i beregningen av driftstilskuddet til private barnehager?

1. Om beregningen av tilskudd til private barnehager

En privat barnehage som mottar kommunalt tilskudd, har rett til kommunalt tilskudd i tråd med barnehageloven § 19. Bestemmelsen fastsetter et prinsipp om likeverdig behandling av kommunale og private barnehager. Departementet har fastsatt nærmere bestemmelser om hva som skal regnes som likeverdig behandling i forskrift 9. oktober 2015 nr. 1166 om tildeling av tilskudd til private barnehager (finansieringsforskriften).

I tråd med forskriften § 3 skal det beregnes et driftstilskudd, som også består av et pensjonspåslag jf. § 4, og et administrasjonspåslag jf. § 5. Finansieringsforskriften § 3 fastsetter at driftstilskuddet til private barnehager «*skal beregnes ut fra gjennomsnittlige ordinære driftsutgifter i **tilsvarende kommunale barnehager***» (Vår utheving)

2. Konkurransetsatte barnehager

Spørsmålet er hvordan utgifter fra kommunal barnehagedrift som kommunen har valgt å sette ut på anbud, skal håndteres ved beregning av driftstilskuddet til private barnehager.

Problemstillingen er om barnehager som kommunen har valgt å konkurransetsette, er å regne som «*tilsvarende kommunale barnehager*» ved beregning av tilskudd til private barnehager etter finansieringsforskriften § 3. Dersom de skal anses som «*tilsvarende kommunale barnehager*», skal kostnadene til disse inngå i kommunens beregningsgrunnlag for utmåling av tilskudd til private barnehager. Alternativt vil de falle utenfor betegnelsen, og skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget.

Kommunen er lokal barnehagemyndighet, og har ansvar for at det er tilstrekkelig antall barnehageplasser i sin kommune. Kommunen oppfyller retten til barnehageplass ved å drifte egne kommunale plasser, eller gjennom å gi tilskudd til private barnehager som er godkjent etter barnehageloven. Kommunale barnehager får finansiering fra kommunenes

egne budsjetter. Det er ikke fastsatt særlige reguleringer om finansierings- og driftsform for kommunens egne barnehager i barnehageloven. Den store hovedregelen er at disse finansieres direkte via kommunenes budsjetter, og barnehageloven med forskrifter bygger i stor grad på dette. I fravær av reguleringer, kan departementet ikke se at regelverket har søkt å begrense kommunens frihet til å organisere driften av egne barnehager. Departementet legger til grunn at kommunene etter barnehageloven har anledning til å finansiere og drifte kommunale barnehager gjennom konkurranseutsetting.

Barnehageloven § 19 første ledd fastsetter at kommunen *kan* gi tilskudd til godkjente private barnehager. Dette innebærer at det ligger til kommunens frie skjønn om den ønsker å gi tilskudd til private barnehager. Kommunen vurderer om det er behov for nye barnehageplasser, og om kommunen ønsker å drive disse selv eller gjennom å gi tilskudd til en privat barnehage. Dersom kommunen velger å gi tilskudd til private barnehager, fastslår barnehageloven § 19, som nevnt, at kommunen skal behandle private barnehager økonomisk likeverdig med kommunens egne barnehager. Den nærmere reguleringen av tilskuddene kommunen er forpliktet til å gi, er regulert i finansieringsforskriften §§ 3 til 6.

Dette betyr at det i regelverket for finansiering av barnehager finnes to typer tilfeller av barnehager: private barnehager som får tilskudd etter § 19 og kommunale barnehager hvor finansieringsform og driftsform bestemmes av kommunen. Departementet mener det er denne grupperingen som har betydning for beregningen av driftstilskuddet etter finansieringsforskriften § 3. Konkurranseutsetting er en valgt driftsform av kommunale barnehager, som departementet mener ikke fører til at barnehagene er å anse som private etter finansieringsforskriften. Dersom barnehagen skal anses som privat etter finansieringsforskriften, må den søke tilskudd etter § 19. Dette betyr at konkurranseutsatte barnehager i utgangspunktet er en form for drift av kommunale barnehager, og dermed faller inn under begrepet «*tilsvarende kommunale barnehager*» i finansieringsforskriften § 3.

Departementet nevner for ordens skyld at det videre må vurderes om innholdet i det aktuelle kommunale barnehagetilbudet skiller seg i så stor grad at den ikke er å anse som «*tilsvarende kommunale barnehage*». Dette kan f.eks. være spesialbarnehager som gir tilbud til barn med særskilte behov. Dette er en konkret vurdering som må foretas i det enkelte tilfellet.